

Покаяння

Багато сучасних церков не мають Таїнства Покаяння, в якому єпископ або священник від імені Божого відпускає гріхи тому, хто в них кається.

Під час Свого земного життя Спаситель Сам прощав людям гріхи. Наприклад, хворому Він сказав: «Чадо, прощаються тобі гріхи твої» (Мк. 2, 5).

Потім Господь це право дав апостолам та їхнім наступникам. Він їм сказав: «Істинно говорю вам: що ви зв'яжете на землі, те буде зв'язане на небі, і що ви розв'яжете на землі, те буде розв'язане на небі» (Мф. 18, 18). Після Свого славного Воскресіння Христос ще раз підтверджує це саме. Явившись Своїм учням, Він говорить до них: «Прийміть Духа Святого, кому відпустите гріхи, тому відпустяться, а на кому залишите, на тому вони зостануться» (Ін. 20, 22–23).

Користуючись цим правом, апостоли свого часу та їхні спадкоємці й досі прощають гріхи тим, хто кається і приходить до сповіді. Вже в книзі Діянь говориться, що до апостолів багато «віруючих приходили, сповідаючись та відкриваючи гріхи свої» (Діян. 19, 18).

Св. Апостол Яків вчив щоб сповідати свої гріхи перед іншими вірними «Тому визнавайте один перед одним гріхи» (Якова 5:16). Св. Яків навчає віруючих, які борються з гріхом, шукати вірних і довірених людей у Христі, які будуть заступатися за них у їхній боротьбі з гріхом. Він не пропонує нам безтурботно зізнаватися у своїх гріхах будь-кому, а зрілим віруючим, які можуть надати правильну духовну та практичну підтримку.

У сучасних християн немає сповіді. Вони кажуть, що вони святі, гріхів у них нема, отже, і каятися їм не потрібно. Бесідуючи одного разу з сектантським пресвітером, я спитав його, чому в них немає Таїнства Покаяння? На своє запитання я почув дивну відповідь. Цей чоловік мені сказав, що вони так свято і так чесно живуть, що гріхів не мають. Вони щосили намагаються не грішити, і це їм удається.

Така заява дуже схожа на те, якби хтось сказав, що він ніколи не миється, в баню не ходить, сорочки ніколи не пере, бо він так чисто й акуратно живе, що завжди чистий і не має потреби вмиватися та міняти сорочку. Але в житті такого бути не може. Не може бути й такого, щоб людина на світі прожила 50–60–70 літ і жодного разу не згрішила.

Апостол Іоанн з цього приводу пише: «Коли ж говоримо, що гріха не маємо, то себе обманюємо, і немає в нас правди» (1 Ін. 1, 8). Щоб якось виправдати себе, сектанти говорять, що гріхи може прощати тільки Один Бог, а не священники. Якщо б це було дійсно так, то чому Господь говорив апостолам: «Кому відпустите гріхи, тому відпустяться, а на кому залишите, на тому зостануться» (Ін. 20, 23).

Інколи сучасні церкви посилаються на Послання апостола Іоанна, де він пише: «Діти мої, це пишу вам, щоб ви не грішили. А коли б хтось і згрішив, то ми маємо Заступника перед Отцем, Ісуса Христа, Праведника: Він є умилюючий за гріхи наші, і не тільки за наші, але й за гріхи усього світу» (1 Ін. 2, 2). І ще: «Якщо сповідаємо гріхи наші, то Він, будучи вірним і праведним, простить нам гріхи наші й очистить нас від усякої неправди» (1 Ін. 1, 9).

Чи ж праві сектанти у своїх посиленнях на ці слова? Ні в якому разі! Якби Христос прощав гріхи без посередників, без пастирів, то Він не давав би цього права апостолам та їхнім наступникам.

Святі Отці Церкви писали багато про Важливість Святої Сповіді у нашому житті.

Святий Іоанна Золотоустий пояснює: *«Священики отримали владу, якої Бог не дав ні ангелам, ні архангелам. Їм було сказано: «Що ви зв'яжете на землі, буде зв'язане на небі; і все, що ви розв'яжете, буде розв'язане». Тимчасові правителі справді мають силу зв'язувати; але вони можуть лише зв'язати тіло. Священики, навпаки, можуть зв'язувати узами, які стосуються самої душі і виходять за межі самих небес. Хіба [Бог] не дав їм усіх сил небесних? «Кому відпустите гріхи, — каже він, — простяться їм; чий гріхи затримаєте, вони затримані». Яка є більша сила, ніж ця? Батько віддав увесь суд Синові. І тепер я бачу, як Син віддає всю цю владу в руки людей [Мф. 10:40; Іван 20:21–23]. Вони піднесені до цієї гідності, ніби вони вже зібрані на небо» (Священство 3:5 [387 р.н.е.]*

Оріген розповідає так *«Є сьомий шлях прощення гріхів, який лежить через покаєння, хоча він і важкий і багатотрудний, коли грішник сльозами своїми омочує ліжко своє (пор. Пс.6: 7), і «сльози» стають для нього «хлібом день і ніч» (пор Пс.41: 4), коли він не соромиться відкрити свій гріх священикові Господа і шукати засіб зцілити його, як про те сказано: «Але я відкрив Тобі гріх мій і не приховав беззаконня мого; я сказав: «сповідаю Господеві мої злочини», і Ти зняв з мене провину гріха мого» (Пс.31:5). Те, про що говорив апостол Яків, виповнилося в наступному: «Чи хворий хто з вас, нехай покличе пресвітерів Церкви, і нехай помоляться над ним, помазавши його оливою в Господнє Ім'я. І молитва віри зцілить хворого, і Господь відновить його. і якщо він учинив гріхи, то простяться йому» (Як.5:14–15). (Гомілії на книгу Левит 2.2)*

Господь нам, грішним, дав велику ласку, дав нам Таїнство Покаєння, щоб ми час від часу очищали свою совість, каялися і в нашу смертну годину стали перед Богом чистими. Але ці хто відкинули від себе ласку Божу і тому на Суд Його понесуть із собою усі гріхи свої — від колиски аж до могили.